

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTERIUM
MÚZEUMI FŐOSZTÁLY

Iktatószám: IV/1553/2024/MUZEUM

Ügyintéző: [REDACTED]

Telefonszám: [REDACTED]

Melléklet: 2 db

Tárgy: *Budapesti Történeti Múzeum és tagintézményei – 2023. évi beszámoló és 2024. évi munkaterv értékelése*

**Karácsony Gergely főpolgármester úr
részére**

Budapest Főváros Önkormányzata

Budapest

Városház utca 9-11.

1052

Tisztelt Főpolgármester Úr!

Köszönettel megkaptam a Budapesti Történeti Múzeum 2023. évi beszámolóját és 2024. évre vonatkozóan elkészített munkatervet. A dokumentumokat főosztályunk áttekintette, szakmai véleményünket a mellékletben csatolt értékelésben fejtettük ki.

A Budapesti Történeti Múzeum 2023. évi beszámolóját és 2024. évi munkatervét – a levellemhez mellékeltem, részletes értékelésben felvetett javaslatok szem előtt tartásával – elfogadásra javaslom.

A Budapesti Történeti Múzeum működtetéséhez további sok sikert, eredményes munkát kívánok!

Budapest, 2023. április

Üdvözlettel:

Dr. Szende László
főosztályvezető

Múzeumi Főosztály

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
Dátum: 2024.04.16 08:03:46
Kulturális és Innovációs Minisztérium
Kiadmányozta: Dr. Szende László

Cím: Kulturális és Innovációs Minisztérium, 1054 Budapest, Szemere utca 6.
Postafiók: 1884 Budapest, Pf. 1. Tel: +36 1 896 2203,
E-mail: ugyfelszolgalat@kim.gov.hu

1000036734134

Értékelés

Budapesti Történeti Múzeum – Országos múzeum beszámolója 2023

I. Szervezeti kérdések, intézményi stratégia

A Budapesti Történeti Múzeumban (BTM) szervezeti átalakítás nem történt. Nem tesz említést a 2023-mas tervben megjelölt évek óta húzódó új SZMSZ elfogadásáról, és a főigazgató-helyettesi pozíciók betöltéséről. Személyi állományban az Ásatási Projektirodában, a Kiállítási Osztályon és Budapest Galéria Köztéri Művészeti Alkotások Osztályán történt változás. A magasabb vezetők száma 4 fővel nőtt, a szakmai munkakörben foglalkoztatottaké 4 fővel csökkent. Az állománylétszámban összességében nem volt változás 2022-höz képest. 3-3 fő doktori képzést és könyvtári továbbképzést végzett, 7 fő Erasmus+ mobilitási programban vett részt.

Szakmai stratégia kiemelt céljai, hazai és nemzetközi együttműködések

A BTM rendelkezik minden stratégiai dokumentummal, amelyekre a fenntartói jóváhagyást megkapták. A 2023-mas tervben meghatározott stratégiai célok ismertetése hiányzik (működési folyamatok átalakításának befejezése, gazdasági folyamatok racionalizálása, informatikai rendszer fejlesztése, Budapest 150) A Budapest Galéria (BPG) kiemelt célja a kortárs képzőművészeti kiállítások, programok megvalósítása, a kortárs köztéri művészet felé nyitás. Ezen belül 2 projekt kiemelendő: Flaszter 1. Budapesti Kortárs Képzőművészeti Biennálé, Erőszakról c. nemzetközi időszaki tárlat („Háborúban megerőszkolt nők emlékezete” projekthez kapcsolódva). Kiemelt cél továbbá (1) a nemzetközi művészcsere program, amely átalakuláson ment át: új kapcsolatfelvételek történtek (3 új hellyel bővült a budapesti művészek jelentkezési helye), korábbi együttműködések újratárgyalták; valamint (2) a fővároshoz tartozó közterületek képző- és iparművészeti alkotásaival kapcsolatos ügyek képviselése. A Varga Imre Gyűjtemény állandó kiállításának újratervezése folytatódott, a fókusz a kutatómunkán és a gyűjteményrendezésen volt.

A Vármúzeum Középkori Főosztálya részt vett az Élet a török hódoltságban konferencián, 2 munkatárs dolgozott a Budai vár 1541-1686 projekten.

Az intézmény ingatlanjai felújításra szorulnak: a Vármúzeum, a Kiscelli Múzeum, a BPG épületei és az Aquincumi Múzeum régi múzeumépülete, Lenke utcai raktár átfogó felújításra szorul. A Varga Imre Gyűjtemény épületének korszerűsítése szükséges. A BTM 2023-ban az ingatlanállomány javítására a szükséges összegnek töredékét kapta, az aktuálisan futó fejlesztéseken kívül csak az égető javításokat végezték el. Fejlesztés egyedül az Aquincumi Múzeumban a futó VEKOP pályázatból valósult meg.

II. Gyűjteménygyarapítás, nyilvántartás, hozzáférés

A Középkori Főosztály gyűjteménye elsősorban régészeti feltárásoknak és megfigyeléseknek köszönhetően gyarapodott (301 láda). Számos többkorszakos ásatás középkori anyagának válogatása még nem történt meg, ezért nem került gyűjteménybe. A Dokumentációs-, az Intézménytörténeti, a Plakát- és a Numizmatikai gyűjtemény eltérő mértékben gyarapodott.

A gyűjtemények zömében hagyományos nyilvántartást vezetnek, néhány pedig az Arche-rendszert használja. A Középkori archeozoológia gyűjtemény nyilvántartást nem vezet. A 2023. évben 3794 tétel került nyilvántartásba, amely drasztikus (31%-os) csökkenés az előző évhez képest. A 2023-ban a Középkori Főosztályon nem történt revízió. Figyelemre méltó azonban könyvtári revízió, amely a teljes gyűjtemény 27%-át érintette.

A BTM 2023-ban együttműködött a MúzeumDigitárral, azonban a nyilvános felületre műtárgy nem került fel, emellett sajnálatos, hogy a BTM egy műtárgya sem szerepel nemzetközi adatbázisban. A tárgyévben továbbra is csökkenő tendenciát mutat a digitalizált kulturális javak

száma. A műtárgyadatbázis kb. 4000, a honlapon elérhető javak száma pedig csupán 10 tétellel növekedett.

III. Műtárgyvédelem

A Műtárgyvédelmi Osztály a BTM tagintézményeiben és a raktárbázisban lát el munkát. A beletárolt tárgyak mellett az ásatásokról bekerült leletanyag kezelése is az osztály feladata. Megelőző állományvédelemre szoruló műtárgyak száma 3200350 db (becsült szám), állományvédelembe vont összes műtárgy 6020 db, aktív állományvédelmi kezelésre 450000 tárgy szorul, míg a kezelésbe 5751 tárgyat vontak.

A munkatársak 3 köztéri alkotáson végzetek felújítási munkákat. Egy alkalommal bontásra ítélt alkotás esetében, valamint több alkalommal köztéri emlékművek, emléktáblák és egyéb javítási munkálatokban segédkeztek. Az évben kerámia restaurálásra vállalkozóval szerződtek. A restaurátorok részt vettek közönségkapcsolati programokban, szakmai képzésekben.

IV. Tudományos kutatás

A Középkori Főosztályon a kutatások fő iránya a főváros történetének kutatása és a régészeti örökség feltárása a honfoglalás korától a török kor végéig. A BPG-ban folyó tudományos munka kiállítások megalapozásához szükséges kutatások. Az évben ezek eredményei voltak az időszakos tárlatok.

A Tudományos Tanács véleményezi a kutatónapra vonatkozó igényeket, amelyeket a főigazgató hagy jóvá.

A remittenda kezelésére nem tettek lépéseket.

Csökkent a kutatási témák száma és a kutatási programokban résztvevők száma, az évben nem volt saját szervezésű tudományos konferencia sem. A dolgozók által jegyzett publikációk száma 2022-höz képest közel felére csökkent (46%-kal kevesebb).

V. Kiállítási tevékenység

A Vármúzeumban 3 áthúzódó időszakos kiállítás mellett 2 új időszakos tárlat nyílt a tárgyévben: Budapest 150-Budapest-hatás (látogatószám: 64825 fő) és a KK8 – Középpontban a középkor (látogatószám: 6940 fő). Megújították A magyar Anjou címeres selyemkártyát és a Gótikus szobrok a királyi palotából állandó kiállításokat.

A BPG kiállítási stratégiája szerint cél a hazai művészet nemzetközi kontextusának láttatása, ennek szellemében 6 új időszakos tárlat nyílt, kiállítási programját gazdagította továbbá a Flaszter is, amelyben 10 köztéri projektet mutattak be.

Látogatottsági adatok

Külön szerepel a Vármúzeum (211877 fő) és a Budapest Galéria (16427 fő) látogatószáma. Az előző évvel való összehasonlítás nehézkes és félrevezető lehet, mivel korábban egy szám került beadásra. Amennyiben a korábbi években ez a Vármúzeum és a BPG aggregált látogatószáma volt, úgy 2023-ban az előző évhez képest 5%-kal csökkent a látogatószám. Arányosan tekintve a teljes árat fizetők száma megegyezik a 2022-es szinttel, csökkent a kedvezményes jegyet váltó egyéb, és az ingyenes látogatók száma, a kedvezményes jegyet váltó diák látogatók száma növekedett 5%-kal. Nagy az eltérés a külföldi látogatók arányában a Vármúzeum (90%) és a BPG (30%) között. Az előző évhez képest (Vármúzeum 35%) ez nagy ugrást jelent, ennek magyarázatára nem tér ki a jelentés (pl. külföldi turisták visszatérése az országba). A BTM 2023-ban 313 napot tartott nyitva, 12 hétvégi napon biztosították a díjtalan látogatást.

A jelentés nem tér ki a Vármúzeumban látogatói elégedettség mérésére. A BPG látogatói visszajelzések alapján az épületben való eligazodáshoz szükséges látogatói útvonalak újragondolását kezdte meg.

A jelentésben az előző évhez képest 65%-os jegyár-bevétel növekedésről írnak – ez a jelentés adatai alapján azonban 40% (2022: 177139e Ft, 2023: 291734e Ft). Ez a volumenű jegyár-bevétel növekedés nincs összhangban az enyhén csökkenő látogatószámmal, amit a jelentés nem magyaráz meg (pl. belépők árának növelése stb.) A régészeti tevékenységből származó bevétel 2022-höz képest csökkent, oka a kevesebb építőipari beruházás. Ezzel szemben jelentősen növekedett a múzeumpedagógiai foglalkozások bevétele (+25%) és a saját üzemeltetési bolt és kávézó bevétele (+51%). A fenntartói támogatás csökkent.

A BPG 2023-ban felmérést készített az Egyetemes Tervezés a Fogyatékos-sággal Élők Szolgálatában Egyesülettel az épület akadálymentesítésének lehetőségeiről. Javaslatokat fogalmaztak meg a vakok és gyengénlátók, a siketek és nagyothallók segítésére. Ennek megvalósításának tervére és pénzügyi forrására nem tér ki a jelentés. Infokommunikáció terén a Kassák Múzeummal terveznek együttműködni, az ott kidolgozott KÉK piktogramrendszer átvételével. 1 munkatárs az évben részt vett egy KÉK kommunikációval foglalkozó workshopon. A Vármúzeumra vonatkozóan nem tér ki a jelentés az inklúzió kérdéskörére.

VI. Közönségkapcsolatok, kommunikáció

A Vármúzeum az időszakos és állandó kiállításaihoz változatos programokkal készült. A klasszikusabb múzeumi programokon (városi séták, tematikus napok, tárlatvezetések) túl több rendhagyóbb kezdeményezés volt. Kiemelendők a restaurátor workshopok, a zenét és irodalmat ötvöző programok, és a múzeumszínházi produkció. Az évben csatlakoztak számos országos programsorozathoz. A BPG kiállításaihoz szervezett közművelődési programjaival a látogatói körének szélesítését tűzte ki célul, és nagy hangsúlyt helyeztek a társművészetek (filmművészet, irodalom és képzőművészet, kortárs zene, tánc) bevonására. Tartottak alkotóworkshopokat, számos esemény kapcsolódott a művészcsere programjukhoz és a Flaszter programhoz. 2023-ban a 3 intézményben 233 közművelődési rendezvényt tartottak, amelyen 25785 főt fogadtak, amely jelentős, 30%-os növekedést mutat előző évhez képest. Az évben online közművelődési rendezvény nem volt.

A BTM 2022-ben indította el önkéntes programját. Az évben 22 önkéntes dolgozott a múzeum különböző területén, a legtöbben a közönségkapcsolati munkát segítették (9 fő).

Köznevelési hasznosítás

A Vármúzeumban az állandó kínálat mellett a Budapest-hatás időszakos tárlathoz és az állandó kiállításához új múzeumi órákat fejlesztettek. A 8-10 éveseknek születésnapos programokat kínáltak, az őszi és tavaszi szünetben tematikus napokat hirdettek, 4 új témakörben hirdettek nyári tábor, részt vettek a Lázár Ervin Programban. Kiemelendő a „Műtárgyak titkos élete pályázat”, a hozzá kapcsolódó mesekönyv megjelenése és színházi előadás. BPG 8 kiállításához szerveztek múzeumpedagógiai foglalkozást, nyári alkotóműhelyt, a Flaszter projekthez művészetpedagógiai programokat. Integrációs programsorozatban ötvözték a múzeumpedagógia és a zoopedagógia módszert, óvodásokkal és nyugdíjasokkal dolgoztak együtt. Folytatták tehetséggondozó programjukat. A BGP és a Varga Imre Gyűjtemény inklúziós programjai kiemelendők. A BPG a Pető Óvodával a mozgásukban korlátozott gyerekeknek tartott fejlesztőprogramot. A Varga Imre Gyűjteményben új sorozatot indítottak vak és gyengénlátó gyermekeknek.

A gyűjteményre alapozott múzeumpedagógiai programok és az azon résztvevők száma 2023-ban jelentősen, több mint 60%-kal csökkent. Ez a 2020-as pandémiás év adatait is alul múlja, és nincs összhangban a tárgyév múzeumpedagógiai bevételeinek emelkedésével. Kérjük ennek

magyarázatát! Csökkent továbbá a honlapon elérhető múzeumpedagógiai foglalkozások száma is. Iskolai közösségi szolgálat az intézményben elenyésző, összesen 2 főt foglalkoztattak 6 órában.

Oktatási tevékenység

Az évben fogadták az ELTE múzeumpedagógiai szaktanácsadó képzés gyakornokait. 1 munkatárs oktatott felsőoktatásban, 1 felnőttoktatásban. Utóbbi az előző évhez képest 2 fővel csökkent.

A Vármúzeum Középkori Főosztály gyűjteményeiben biztosított a kutatási lehetőség. Az évben 86 fő kutatót fogadtak, 137 alkalommal.

A BTM Könyvtár használóinak száma 252 fő, a könyvtárlátogatások száma 1115 alkalom volt, előző évhez képest több mint 30%-os növekedést jelent. A könyvtárban a SZIREN Integrált Könyvtári rendszerben folytatódott a dokumentumok feldolgozása, új: 978 db, retrospektív: 1207 db. Az Aquincumi Könyvtár új polcrendszerrel és Póczy Klára hagyatékával bővült. A könyvtár „nyilvántartásainak ellenőrzése, a könyvtárhasználati szabályzat előírásai betartásának vizsgálata” c. szabályszerűségi belső ellenőrzésen esett át, amelyen megfelelt. A vizsgálat nyomán megállapított módosítási javaslatokat elkészítették és végre is hajtották az intézkedési tervet. A könyvtár intézte az adatbázisok előfizetését (ADT, JSTOR, SZAKTÁRS).

Kommunikációs tevékenység, arculattervezés

A BTM és tagintézményhálózata 2021-től egységes arculattal rendelkezik, amelyet 2023-ban a Budapest Galériára is kiterjesztettek. A BTM kommunikációjában a tagintézményeket egységként kezeli. Célja, hogy elsősorban a fővárosiak körében egy valós szabadidős opcióként jelenjenek meg a múzeumok és azok programkínálata. Elkezdték az intézményekben a látogatóirányítás megújítását az új arculat mentén. A Varga Imre Gyűjtemény a névadó születésének 100. évfordulója kapcsán új, centenáriumi arculatot kapott, amely megjelent a honlapján is. A Vármúzeumban elkezdődött az akadálymentes honlap előkészítése. Az online jegyvásárlásra terelték a látogatókat (négyeszeres lett az online jegyváltás). Megújították a hírlevélüket, hatékonyabban indítottak Meta hirdetéseket, több és minőségibb videós tartalmat gyártottak. A BPG honlapja az évben megújult, áttáltak a Mailchimp-re, elkezdték a feliratkozók toborzását. Aktívabb a jelenlétük az Instagramon és Facebookon.

A honlapmegtekintések száma a btm.hu: 136193, felhasználók száma: 45998; varmuzeum.hu: 240555 fő, felhasználók száma: 95786. Az előző évekkal való összehasonlítás nem lehetséges, mivel más struktúrában és nem egyértelműen adták meg a két évben az adatokat. A Budapest Galéria honlapjának látogatószámáról nem közöltek adatokat.

Jelentős visszaesés tapasztalható a TV megjelenések, az írott sajtó és e-megjelenések számában, egyedül a rádiómegjelenés növekedett. A Facebook-követők száma 44%-kal nőtt, ami jelentős változás. Azonban nem egyértelmű, hogy ez melyik oldalukra vonatkozik: BTM, Vármúzeum, BPG.

A BPG-ban a művészeti partnerek mellett nőtt a civilekkel az együttműködések száma (pl. Erőszakról c. kiállítás kapcsán nőjogi és érdekvédelmi szervezetek). Erasmus + és a művészcsere programok keretében tett külföldi utazások során is építették a kapcsolatokat, amelyeket jövőbeni kiállítások és projektek kapcsán szándékoznak kamatoztatni. Kiállítások és a művészcsereprogram rendszeres támogatói: Francia Intézet, Goethe Intézet, Holland Királyság Nagykövetsége).

VII. Pályázati tevékenység

Az intézmény szakmai működésének támogatására pályázati források bevonását irányozta elő. 2019 óta a jelentés szerint a pályázati források összege növekszik, amelyek jelentős része NKA

támogatás (BPG 6 pályázat). Szeptemberben zárult le a nemzetközi VEKOP pályázatuk, melynek célja volt a III. kerületi ókori római kori örökség turisztikai célú fejlesztése.

Összefoglalás

A jelentésben a Vármúzeum, a Budapest Galéria és a Varga Imre Gyűjtemény 2023-mas tevékenységét lehetett nyomon követni. Egyes pontoknál jellemző a BPG túlsúlya, a Vármúzeum tevékenysége kevésbé került kifejtésre. Ezt a jövőben érdemes lenne kiegyensúlyozni. Kiemelendő a múzeumi bevételek nagyarányú növekedése, azonban a bevételnövekedés a jelentésben többször hangsúlyozott ellenére nem járt jelentős látogatószám növekedéssel. Az intézmények közművelődési és köznevelési programjai figyelemre méltók, külön kiemelendő a Vármúzeum mesekönyve, a BPG és a Varga Imre Gyűjtemény inklúziós törekvései. A gyűjteményi és nyilvántartási munka azonban jelentős fejlesztésre szorul, a tudományos munka támogatása szintén szükséges lenne.

Ajánlások

1. A kiemelt stratégiai célok, az intézményi stratégiai 2023-mas teljesülései nincsenek részletezve. Egyedül a Budapest Galériára vonatkozóan szolgáltatott adatokat. Ezek főképp a képzőművészeti tevékenységi körben meghatározott alapeladatok felsorolásában merült ki. Kérjük a stratégiai célok pótlását a Vármúzeumra is kiterjesztve. A jövőre nézve pedig a tervben szereplő célok részletes bemutatását a soron következő jelentésben.
2. A Középkori archeozoológiai gyűjtemény nyilvántartásának vezetése nem szabályos, ajánlott a szakleltárkönyv beszerzése.
3. Ajánlott egy új, átfogó digitalizációs stratégia kidolgozása, amely segíti a hatékony nyilvántartási munkát, kiterjed egy integrált és akkreditált gyűjteménykezelő szoftver alkalmazására és támogatja a honlapon a kulturális javak hozzáférését.
4. A külföldi látogatók becsült százalékanak kiugró emelkedésének (2022: 35%, 2023: 90%) indoklása és kifejtése szükséges: tettek-e és ha igen, milyen célzott intézkedéseket a külföldi látogatók elérésére és bevonására, vagy ez szimplán a turizmus fellendülésének köszönhető.
5. Javasolt a jövőben a bevételnövekedés, a látogatószámok és a programokon részt vettek számának átnézése, és pontosabb elemzése, az adatok közötti összefüggések világosabb magyarázata.
6. A jobb összehasonlíthatóság és nyomon követés érdekében javasoljuk a jövőben a látogatószámokat az előző évekhez hasonlóan megadni, vagy az attól eltérő adatszolgáltatást az összefoglaló szövegben megmagyarázni.
7. Javasoljuk a látogatói elégedettség mérés rendszerének kidolgozását, amellyel a múzeumi programok, szolgáltatások minőségét nyomon lehet követni. Ez azért is kiemelten fontos, mivel a jövőbeni fejlesztési irányokat a látogatói igényeknek kell meghatározniuk.
8. Az önkéntes rendszer mellé javasoljuk megfontolni az Iskolai Közösségi Szolgálat rendszerének fellendítését, hiszen a középiskolás diákok bevonhatók számos múzeumi területre (rendezvények és programok előkészítése, lebonyolításában segítség, nyári táborokban segítség stb).
9. Ugyanúgy a jobb összehasonlíthatóság és nyomon követhetőség érdekében javasoljuk a múzeumi honlaplátogatások, és az online platformokat tisztázni: mely oldalakra vonatkoznak az adatok, netalán aggregált adatokról van szó, utóbbi esetben érdemes feltüntetni, hogy mely oldalakra vonatkozik az információ.
10. Javasoljuk a jövőben a strukturáltabb, lényegre törő beszámolót az egyes munkaterületektől, valamint ajánlatos lenne az önisméltás elkerülése.

Értékelés

Budapesti Történeti Múzeum – Országos múzeum munkaterve 2024

I. Szervezeti kérések és intézményi stratégia

A terv egyedül a Budapest Galériára (BPG) vonatkozóan tér ki személyi változásokra az intézményen belül. Az intézmény nem fogalmaz meg konkrétumokat a továbbképzési tervre vonatkozóan.

Kiemelt stratégiai célok: 1. a működési folyamatok átalakításának befejezése, 2. Holokauszt 80. évfordulójához kapcsolódóan kiállítás és tudományos ülásszak 3. Műtárgyvédelmi és nyilvántartás egységesítése a pénzügyi számvitelrendszerrel, 4. vezetői információs rendszer fejlesztése. Ezekhez a terv szerint mind a tárgyi, mint a személyi feltételek rendelkezésre állnak.

A BPG kiemelt céljai közt szerepel a művészcsere programjának folytatása, tervezik a Flaszter 2. Budapesti Kortárs Biennálé előkészítését (terv szerint 2025-ben valósul meg), az ún. „Kroniss-kút” (Eszperantó-kút) felújítását, továbbá folytatják a Háborúkban megerősített nők emlékművének előkészítését.

Az intézmény stratégiai dokumentumai 2023-ig tervezték, így a 2024-es évtől megújításra várnak. A stratégiai dokumentumok közül egyedül a küldetésnyilatkozat áll rendelkezésre. Intézményi alapfeladatai körében kiemelt feladatai között előírja a hátrányos helyzetű területek és csoportok felzárkóztatását, ennek mikéntjét azonban nem jelöli meg. Folytatják továbbá a múzeumpedagógiai kínálat fejlesztését. Előírja továbbá az Iskolai Közösség Szolgálat, valamint az Önkéntes rendszer fejlesztését.

Hazai és nemzetközi projektek: A Budapest Galéria tervez több nemzetközi és hazai együttműködésben megvalósuló kiállítást, valamint folytatja és fejleszti tovább nemzetközi művészcsere programját. A tervek szerint ennek keretében 13 külföldi művészt fogadnak, és 15 magyar külföldi útját koordinálják.

A BTM ingatlanjainak jelentős része felújításra szorul. Azonban nagyobb fejlesztéseket plusz finanszírozás nélkül nem tud megvalósítani, így csak a legszükségesebbek elvégzését tervezik. A 2024-re 3 infrastrukturális fejlesztést terveznek: BTM minden tagintézményében szerverfejlesztés, Kiscelli Múzeumban a villámvédelmi rendszer felújításának II. ütemét, a Budapest Galériában a villámvédelmi rendszer kialakítását tervezik elindítani.

II. Gyűjteménygyarapítás, nyilvántartás, hozzáférés

Gyűjteménygyarapodással szinte csak a régészeti feltárások alkalmával előkerülő leletekkel, valamint az ezekhez kapcsolódó dokumentációkkal számolnak. A könyvtár 900 tételes gyarapodással számol, amelyet főként a kiadványcserétől vár. A többi gyűjtemény nem tervez gyarapodással.

A nyilvántartásba vételnél a Középkori Főosztály a 2023-ban és 2024-ben előkerült leletek feldolgozását tervezi, a könyvtár a tervezett 900 tételes nyilvántartásba vételt tervezi. Hasonlóan a Dokumentációs gyűjtemény 300 tétellel, a többi gyűjtemény feltehetően a korábban érkezett műtárgyak nyilvántartásba vételét tervezi.

A Középkori Főosztály 3 gyűjteményében terveznek szűrőpróbaszerű revíziót. A könyvtár munkatársai folytatják a teljes revíziót.

A Középkori Főosztály folytatja a 2021-ben elkezdett 3D-s fotogrammetriával történő tárgydigitalizálást, folytatódik a BPG archívumának digitalizálása.

A BTM 15300 műtárgyat tervez digitalizálni, ennek mindössze 4,5%-át szeretnék közzé tenni a műtárgynyilvántartó adatbázisban, a honlapon mindössze 50 tárgyat terveznek megosztani.

III. Műtárgyvédelem

A Műtárgyvédelmi Osztály a Középkori Főosztály részére nem meghatározott számú leletek, a könyvtárnak 11 könyv és 6 leltárkönyv restaurálását tervezik.

4 kiállításban vállalnak részt, tervezik a BTM Állományvédelmi Stratégiájának megújítását, részt terveznek venni a gyűjtemények revíziójában. A Köztéri Művészeti Alkotások Osztálya a köztéri alkotások karbantartását, tisztítását, javítását tervezi. 2024-ben aktív állományvédelmi kezelésre 450150 tárgy szorul, amelynek mindössze 5%-át, 26010 tárgyat terveznek állományvédelmi kezelésbe vonni.

IV. Tudományos kutatás

Az intézmény nem fejtette ki 2024-re vonatkozóan tudományos kutatásainak fő célkitűzéseit. 3 saját szervezésű tudományos konferenciát terveznek, a munkatársak összesen 26 hazai és 4 nemzetközi témában/projektben kutatnak. Összesen 9 kiállítási forgatókönyvet terveznek elkészíteni.

V. Kiállítási tevékenység

A Vármúzeumban 2024-re tervezik az állandó kiállítások felújításának folytatását, ezúttal a Királyi palota, a Fény és Árnyék tárlatokat. Tervezik a Középpontban a középkor újszerzeményi kiállítássorozat folytatását egy fővárosban 2023-ban előkerült lelettel. A Budapest Galéria témaspecifikus időszaki kiállításai mellett megkezdte a 2025-re tervezett Flaszter projekt 2. eseményének előkészítését. 2024-re tervezik Varga Imre Gyűjtemény állandó kiállításának kiegészítését és újrendezését. A BPG tervezett időszaki kiállításai: 1. DePART: Ha mindenki meghallaná – A holnap ellenállásának roma archívumai, amely a Porajmos áldozataira emlékezik, 2. Az Óceán falai, amely a városi együttélés kortárs lélektanába nyújt betekintést. 3. Boszorkányság/Nonkomform tudások nemzetközi csoportos kiállítás kiindulópontja a kortás művészetben egyre inkább meghatározó mágia és okkultizmus iránti érdeklődés.

A látogatottsági adatokban a Vármúzeumnak 10%-os látogatószám emelkedést irányoznak elő, míg a Budapest Galériába több mint 60%-kal kevesebb látogatót várnak, mint a 2023-mas adatok. A Vármúzeumban a külföldi látogatók arányát 80%-ban, a Budapest Galériában 30%-ban határozták meg.

2024-re a bevételnövekedést a marketing tevékenység fokozásától várják. A 2023-mas valós adatokhoz képest a jegyár-bevétel és az intézményi terek bevételeinek enyhe emelkedését várják, a múzeumi bolt és kávézó, a múzeumpedagógiai programok és egyéb rendezvények bevételeinek visszaesésével/stagnálásával számolnak.

VI. Közönségkapcsolat, kommunikáció

A Vármúzeum közönségkapcsolati munkájának meghatározó elemei az állandó és időszaki kiállítások. Továbbra is tervezik a korábban sikeres állandó programjaik megtartását (városi séták, tárlatvezetések, workshopok), valamint az országos rendezvénysorozatokhoz való kapcsolódást. 2024-re kevesebb (160) közművelődési rendezvénnyel számolnak, mint a 2023-mas adat (223 db).

2024-ben a Vármúzeumban tervezik új múzeumpedagógiai foglalkozások fejlesztését állandó és időszaki kiállításokhoz, valamint egy foglalkoztató füzet elkészítését több korosztály számára. 2023-hoz képest a tervek szerint a múzeumpedagógiai foglalkozások száma több mint duplájára emelkedik, több múzeumpedagógiai foglalkozást terveznek megjelentetni a honlapon, valamint 12 fő középiskolást terveznek Iskolai Közösségi Szolgálat keretében foglalkoztatni.

A 2024-es kommunikációs és arculati tevékenységet a korábban megkezdett egységes arculat mentén tervezik folytatni. Tervezik a Vármúzeum boltjának megújítását, a beléptetőrendszer

fejlesztését, a megújuló, valamint időszakos kiállítások kommunikációját, köztéri plakátkampányt, PR kampányokat, jegystruktúra megújítását, hírlevelek megújítását. A Budapest Galériában tervezik a 2023-ban elindult épületen belüli az információs táblák egységesítésének folytatását, kommunikációban elsősorban a helyi közösségeket célozzák.

VII. Pályázati tevékenység

2024-ben is terveznek pályázni az NKA Képzőművészeti Kollégiumának kiírásaira, elsősorban a Budapest Galéria megvalósítandó időszakos kiállításainak támogatására.

Összefoglaló

A munkatervből egyértelműen a Budapest Galéria 2024-es tervei körvonalazhatók mind a hazai és nemzetközi együttműködések, a kiállítások és a közönségkapcsolat területén. A megfogalmazott tervek reálisak és előremutatók. A Vármúzeum kiemelt célja 2024-re a szervezeti struktúra átalakításának befejezése, valamint a Holokauszt 80. évfordulójához való csatlakozás. A Vármúzeum gyűjteményezési, nyilvántartási és hozzáféréssel kapcsolatos tervei nem egyértelműek. Továbbá nem derül ki a tervből a Vármúzeum éves kiállítási stratégiája, valamint a tudományos kutatások fő irányvonala sem.

Ajánlások

1. Összességében a tervből nem láthatók pontosan a BTM szakmai tevékenységének főbb irányvonalai. Javasoljuk az intézményi stratégiák kidolgozását, amely előre lendítheti a múzeum működését és meghatározza a jövőbeni irányvonalat.